

Joanna Kukier

TECHNOSCEPTYCY CZY TECHNOETUZJAŚCI? WARSZTATY KOMPUTEROWE DLA SENIORÓW W ŚWIELE EDUKACJI PERMANENTNEJ NA PRZYKŁADZIE DZIAŁAŃ FUNDACJI „5MEDIUM”

Wprowadzenie

Internet i inne nowe media dominują życie współczesne na wielu płaszczyznach: społecznych, politycznych, kulturowych czy ekonomicznych. Istnieją pewne niezaprzeczalne plusy korzystania z Internetu przez seniorów. Należą do nich: podniesienie kompetencji medialnych, polepszenie jakości życia, nowe kontakty społeczne [Tomczyk 2015, s. 73], ogólne zadowolenie czy zmniejszenie poczucia osamotnienia. Życie w społeczeństwie informacyjnym wymaga od seniorów podejmowania takich aktywności, z którymi wcześniej nie musieli się zmierzyć. Do tych aktywności zaliczymy użytkowanie komputera i Internetu. Zaawansowany wiek jest jednym z głównych czynników wykluczenia cyfrowego. Osoby starsze to grupa, która we wszystkich krajach korzysta z Internetu w najmniejszym stopniu. Jak przekonuje W. Wałat [2015, s. 119]: „Nabycie umiejętności korzystania z mediów staje się kluczowym warunkiem aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym”. Celem artykułu jest próba odpowiedzi na pytania, jakimi formami edukacyjnymi można wesprzeć osoby starsze w poznawaniu nowych technologii i jak edukacja permanentna wpływa na entuzjazm seniorów wobec nowych mediów. Wzrost zainteresowania nowoczesnymi technologiami jest wyraźnie większy w stosunku do ubiegłej dekady. Pojawiła się potrzeba zarówno wprowadzania seniorów w technologie informacyjne, jak i doszkalania w nich.

Główne założenia edukacji permanentnej

Dynamika rozwoju społecznego, politycznego czy gospodarczego zdeteminiowała przeobrażenia również w sferze edukacyjnej. Przemiany, do jakich doszło na przełomie XX i XXI wieku, wytworzyły potrzebę rozwoju edukacji całościowej bez względu na wiek [Korzan 2014]. Pojęcie edukacji permanentnej pojawiło

się po raz pierwszy w 1958 roku we francuskim słowniku i oznaczało nieustanne zdobywanie wiedzy oraz umiejętność jej utrzymania. PWN podaje następującą definicję: „[...] stałe odnawianie i doskonalenie kwalifikacji ogólnych i zawodowych; współczesny model edukacji, zgodnie z którym kształcenie nie ogranicza się do okresu nauki w szkole, lecz trwa, w różnych formach, przez całe życie człowieka” [PWN 2018] Synonimem tej definicji jest kształcenie ustawiczne. W języku angielskim popularne są natomiast terminy *lifelong education* (edukacja całożyciowa) czy *education permanentne* (edukacja permanentna). Jest to pojęcie głęboko zakorzenione w humanistyce, ponieważ w centrum zainteresowania jest człowiek [za: Witek 2014]. Z. Wiatrowski przedstawia następującą definicję kształcenia ustawicznego: „Proces systematycznego uczenia się, następujący po zakończeniu obowiązku szkolnego lub wydłużonej edukacji stacjonarnej i trwający przez cały okres aktywności zawodowej, a często także dłużej, w okresie tak zwanego „trzeciego wieku” [Wiatrowski 2005, s. 357]. „Trzeci wiek” to grzecznościowe określenie najstarszej grupy naszego społeczeństwa, ostatni etap życia ludzkiego, okres emerytalny czy wiek starczy [Wiatrowski 2005, s. 360]. Pojęcie to ma dwa wymiary. Pierwszy, ekonomiczny, odnosi się do okresu postprodukcyjnego jaku przeciwnego do okresu produkcyjnego, przypada na wiek 60–65 lat. Drugi, społeczno-biologiczny, dotyczy, okresy następującego bezpośrednio po młodości i wieku średnim powyżej 50-tego roku życia.

Technoentuzjaści a technosceptycy

Współcześni seniorzy wychowywali się w świecie analogowym, dlatego świat cyfrowy jest dla nich wyzwaniem. Zauważalne są dwie postawy osób starszych wobec nowych technologii: entuzjastyczna i sceptyczna. Stanowisko *technoentuzjastów* sprowadza się do gloryfikacji roli najnowszych technologii w życiu społeczeństw XXI wieku [Błaszkievicz 2014, s. 19]. Natomiast dla *technosceptyków* technologie to narastające zagrożenie, które cechuje się uzależnieniem od nowych mediów. Z pewnością obie strony mają sporo racji. Osoby z pierwszej grupy widzą więcej problemów niż zalet w rozwoju techniki i uważają, że technologie mogą zniszczyć ludzkość [Łach 2012, s. 34]. Druga grupa, która w sposób optymistyczny podchodzi do zagadnienia, jest stanowiska, że problemy związane z technologią mogą być rozwiązane za pomocą zwiększenia liczby technologii lub ich nowocześniejszych wersji. Wpływ postępu technicznego na życie codziennie człowieka jest dyskutowany zwłaszcza w kontekście korzyści i zagrożeń [Wiatrowski 2005, s. 272]. Umiejętne wykorzystanie nowych mediów pomaga przekraczać bariery medialne. Jednak nieumiejętne i nieświadome korzystanie z technologii może two-

rzyć nowe wykluczenia i problemy (np. uzależnienia czy wykluczenie cyfrowe). Jak zauważa Ryszard Błaskiewicz: „Zaangażowanie w świat wirtualny i jego media, takie jak serwisy społecznościowe, to dla seniorów dodatkowa płaszczyzna kontaktu z młodszymi członkami rodziny, sprzyjająca transferowi wiedzy i umiejętności między pokoleniami. Autor tłumaczy, że nowe technologie dominują każdą płaszczyznę naszego współczesnego życia”. Edukowanie pod kątem medialnym seniorów nie powoduje korzyści tylko jednostronnych. Włączenie osób starszych do „technologicznej maszyny” może przynieść również profity w postaci komunikacji międzypokoleniowej. A podtrzymywanie kontaktu w języku nowych mediów z młodszym pokoleniem może przywrócić seniorom godność, przełamać negatywne stereotypy, jak i przywrócić osobie starszej ważną rolę w społeczeństwie czy w rodzinie [Wiatrowski 2005, s. 272].

Współczesne prognozy odnośnie edukacji medialnej są bardzo dobre – wzrasta liczebność użytkowników Internetu wśród najstarszej grupy. Osoby w wieku 55+ to 10,3 proc. wszystkich odbiorców w Polsce. Według badań Megapanel PBI/Gemius [Badanie Gemiusa 2012], w listopadzie 2012 roku z sieci korzystało 2 mln użytkowników w przedziale 55+. Liczba ta w przeciągu roku zwiększyła się o ponad 150 tys. użytkowników i o pół miliona od 2010 roku. W grupie internautów-seniorów dominują mężczyźni – ich liczba wynosi 1,3 mln. Dla porównania 700 tys. kobiet w wieku 55+ używa Internetu.

Aktywni off/online – projekt fundacji „5medium”

„5 MEDIUM” to organizacja pozarządowa z Lublina, której głównym celem jest edukacja nieformalna. Do jej działań należą między innymi upowszechnianie „nowych mediów”. W statucie organizacji czytamy, że: „Podstawowym celem Fundacji jest podejmowanie i wspieranie inicjatyw społecznych, kulturalnych i edukacyjnych służących upowszechnieniu nowych mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnych w działalności kulturalnej i edukacyjnej oraz w życiu codziennym” [Statut Fundacji „5 Medium” 2015, § 9, p. 1, s. 2, 2015].

Kolejnym zadaniem fundacji jest: „Integrowanie środowiska lokalnego wokół wartości kulturalnych i propagowanie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego” [Statut Fundacji „5 Medium” 2015, § 9, p. 2., s. 2]. Działania edukacyjne skierowane do seniorów mają za zadanie zagospodarować im czas wolny. Fundacja zapewnia edukację medialną, informacyjną oraz kładzie nacisk na bezpieczeństwo w Internecie.

Wśród kolejnych działań znajdziemy między innymi: „upowszechnianie równego dostępu do kultury, nowych mediów i technologii oraz wyrównywanie

szans edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży z mniejszymi szansami oraz osób starszych zagrożonych wykluczeniem” [źródło: Statut Fundacji „5 Medium” 2015, 9, p. 9, s. 3.].

Innymi ważnymi podpunktami ze względu na tematykę tej pracy są podpunkty dwunasty oraz trzynasty, które mówią o wspieraniu nauki, edukacji i oświaty poprzez upowszechnianie innowacyjnych, współczesnych metod edukacyjnych. Ma to uczyć odpowiedniego korzystania z nowych technologii. Ponadto kształcenie promuje aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym.

Takie działania realizowane są między innymi poprzez:

- organizowanie i finansowanie działań związanych z edukacją;
- prowadzenia szkoleń, wykładów, warsztatów, kursów i projektów;
- tworzenie poradników oraz materiałów informacyjnych;
- organizowanie spacerów multimedialnych;
- organizowanie pikników edukacyjnych;
- rozpowszechnianie nowych technologii;
- naukę zastosowania nowych technologii w czynnościach codziennych, edukacji i pracy;
- organizowanie spotkań konsultacyjnych;
- organizowanie spotkań o charakterze edukacyjnym.

Kinga Wróblewska, koordynator z Fundacji 5Medium, mówi o działaniach fundacji następująco:

Z racji tej, że nasza fundacja zajmuje się edukacją medialną, zajmujemy się również edukacją medialną seniorów. Taki projekt miał miejsce w naszej fundacji rok temu na wakacjach. Prowadziłam szkolenia dla osób powyżej 50. roku życia. Z zakresu posługiwania się Internetu i takich prostych czynności, które mogą być dla nich przydatne. Był spory odzew tego. Nadal prowadzimy różne warsztaty [...]. Współpracujemy z innymi fundacjami [Rozmowa zarejestrowana 11.05.2014 roku].

Jednym z projektów, którym zajęła się organizacja, jest cykl warsztatów „Aktywni on/offline”. Projekt ten zapoczątkowany w 2013 roku działa cyklicznie i ma na celu zwiększenie uczestnictwa w społeczeństwie dzięki możliwości nabycia kompetencji cyfrowych. Realizowane są następujące bloki tematyczne:

- 1) „Cyfrowe Kompetencje START”.
- 2) „Nowe media, moje hobby”.

Pierwszy moduł dotyczy warsztatów komputerowych dla osób powyżej 50. roku życia. Warsztaty dopasowane są do poziomu uczestników [grupa dla początkujących i zaawansowanych]. Są to zajęcia praktycznie bezpośrednio na komputerze i w Internecie.

Drugi moduł to warsztaty specjalistyczne, np. kurs fotografii, nauka blogowania, e-kuchnia. Uczestniczy korzystają z wcześniej zdobytych kompetencji pracy na komputerze i Internecie.

O projekcie mówi Kinga Wróblewska: Projekt „Aktywny Off – On-line” to 6 spotkań dwugodzinnych, z zakresu obsługi komputera [...] czy np. warsztaty e-kuchni seniora, gdzie uczyli się blogowania [...]. Seniorzy to wspaniali ludzie i ta współpraca zawsze przebiega pomyślnie. Warto w nich inwestować [Jarmuł 2015, s. 2].

W broszurze znajdujemy informację o projekcie:

Nasz kurs nie był czysto techniczną nauką obsługi komputera: jak go włączyć, wyłączyć, gdzie kliknąć. Pokazywał sposoby wykorzystania (nowych) mediów i technologii do zmieniania swojej małej ojczyzny, wpływania na rozwój miasta, stawania się aktywnym obywatelem. Nasi prowadzący i prowadzące uczyli uczestników i uczestniczki, jak można dokumentować miasto (fotografia), jak tworzyć reportaże (radio), jak wymieniać się wiedzą (blogi), jak zgłaszać zauważone w dzielnicy problemy (portal NaprawmyTo.pl), oglądaliśmy również wspólnie filmy [...].

Według Agnieszki Jarmuł, koordynatorki programu, najważniejsze było osvajanie osób po 50. roku życia z narzędziami medialnymi oraz przełamywanie barier związanych ze strachem korzystania z nowych mediów. Ważne jest też przekazywanie grupie senioralnej wiedzy o tym, że można być uczestnikiem i twórcą kultury Internetu [Jarmuł 2015, s. 2].

W broszurze podsumowującej pierwszy rok projektu znajdziemy sylwetki uczestników lub uczestniczek programu. Bronisława Opieł – emerytka – zapisała się na kursy Fundacji, ponieważ po zakończeniu pracy zawodowej miała dużo czasu i chciała uzupełnić swoje braki wiedzy. Dzięki zajęciom prowadzonym przez fundację poczuła rozwój osobisty.:

Szukam wiedzy na tematy, które do tej pory były mi obce. Wypełniam czas wolny, korespondując mailowo ze znajomymi i korzystając ze Skype’a. Robię przelewy internetowe, np. opłacam rachunki, kupuję bilety. To jest bardzo duża wygoda, bo nie trzeba wychodzić z domu. Do tej pory tego nie umiałam, nauczyłam się dopiero na warsztatach z „5Medium”. Uczę się z internetem angielskiego. Oglądam filmy. Słucham muzyki, takiej, jaka mi się podoba [Jarmuł 2015, s. 2].

Dla Pani Bronisławy cenna była wymiana poglądów z rówieśnikami. Ważną rolę odegrał wzbudzający zaufanie prowadzący, istotna była też miła atmosfera w trakcie zajęć. Według seniorki należy organizować jak najwięcej takich kursów – by dotrzeć do jak najszerzej grupy ludzi – w tym osób, które niechętnie wychodzą z domu [Jarmuł 2015, s. 2].

Na warsztatach pojawiały się już osoby, które mają doświadczenie w pracy z komputerami. Np. Marta Bijas jest Latarniczką Polski Cyfrowej i ma pomagać innym seniorom w użytkowaniu komputera i Internetu. Po to właśnie zapisała się – przychodzi na warsztaty, żeby móc zdobytą wiedzę przekazać dalej. Najczęściej sprawdza wiadomości, używa konta bankowego i sklepów internetowych. Większość spraw stara się załatwiać elektronicznie. Zajęcia komputerowe cieszą się dużą popularnością:

Jeśli chodzi o warsztaty komputerowe to zawsze jest dużo chętnych. Ostatnio prowadziłam warsztaty dla dwudziestoosobowej grupy. Nasze warsztaty z projektu „Aktywny Off – On-Line” cieszą się dużym zainteresowaniem i przychodzą na nie liczne grupy. Teraz mamy trzy grupy po 15-osób. Potencjał jest duży jeśli chodzi o zainteresowanie takim tematem, co mnie bardzo cieszy. Zawsze mówię, tłumaczę, że nadejdzie takie moment, że nawet po zakupy już nie będziemy chodzić do sklepu, będziemy je robić przez Internet. Co mnie bardzo cieszy. Takich rzeczy też uczę. Nawet w Lublinie możemy robić takie zakupy. No i też warto komunikować się, pokazać seniorom, że można komunikować się z całym światem. Uwielbiam program Skype, który gra pierwsze skrzypce zawsze na takich warsztatach i cieszy się bardzo dużym powodzeniem. Oczywiście portale. Staram się przekazać dużo informacji związanych z Lublinem: wirtualne podróże, spacer. Różne portale lubelskie, portale instytucji np. lublin.kultura.eu. Coś co się przydaje na co dzień. Zawsze jest dobry odzew jeśli chodzi o zainteresowanie [rozmowa zarejestrowana 13.05.2014 roku].

Koszt takich warsztatów przeważnie jest dopasowany do możliwości seniorów: „Jeżeli są to uczestnicy projektu «Aktywni on/off line» są to bezpłatne warsztaty, ale nasz fundacja prowadzi również warsztaty odpłatne i jest to 40 zł za 4 spotkania po 1,5h. Ta cena jest ceną taką neutralną, (spotkania) cieszą się zainteresowaniem. Oczywiście jest podział na grupy: podstawowa, zaawansowana lub tematyczne. Jeśli ktoś jest zainteresowany prezentacjami PowerPoint to takie warsztaty jesteśmy w stanie przeprowadzić”.

W 2013 roku w warsztatach wzięło udział 37 osób powyżej pięćdziesiątego roku życia. W 2014 roku uczestników było już 44. Ostatnia edycja cieszyła się tak dużą popularnością, że miejsca zapełniły się zaraz po ogłoszeniu naboru na warsztaty – konieczne było tworzenie list rezerwowych.

Seniorzy, którzy uczęszczali na warsztaty w semestrze letnim roku 2014, podali następujące powody, dla których zapisali się na warsztaty komputerowe:

- Poznanie podstaw posługiwania się komputerem w celu e-mail, posługiwania się skype, robienie zakupów, archiwizowanie.
- W celu poznania dodatkowych informacji i programów oraz utrwalenie znanych mi informacji. Poznanie ludzi i ewentualny kontakt przez Internet.
- By móc mieć kontakt ze światem i z bliskimi oraz czytanie prasy, poszukiwanie informacji.
- W celu poznania komputera.
- Zapisują się Ci, którzy sobie nie radzą.
- Nie uciekniemy od komputerów [wypowiedzi zarejestrowane 13.05.2014 r.].

Możemy wnioskować, że seniorzy, którzy byli uczestnikami projektu, są świadomi, że edukacja medialna o charakterze permanentnym jest dla nich potrzebna i zasadna. Nie chcą pogłębiać cyfrowej przepaści międzypokoleniowej, dlatego poszukują kursów dobranych do ich umiejętności. Jeśli dopiero rozpoczynają edukację w tej sferze, dobierają szkolenia tak, aby kompetencje, które mogą zdobyć, pozwoliły na wprowadzenie ich w umiejętne wykorzystywanie dóbr

technologicznych. Wartości medialne, jakie są dla nich ważne, to nauka komputera, podtrzymywanie kontaktu z bliskimi i znajomymi, poszukiwanie informacji. Zwłaszcza ostanía wypowiedź obrazuje, że komputery mogą ułatwić życie seniorom, a niezajomość pracy na urządzeniach cyfrowych utrudnia życie codzienne.

Podsumowanie

Osoby uczęszczające na warsztaty w fundacji „5medium” są typowym przykładem *technoentuzjastów*. Mimo licznych barier, jakie napotykają, starają się dorównać młodszemu pokoleniu w użytkowaniu nowych mediów. Są świadome cyfrowej przepaści międzypokoleniowej i nie chcą jej pogłębiać. Aktywne poruszanie się po świecie nowych mediów wspomaga kontakty z młodszymi pokoleniami. W początkowej fazie edukacji medialnej są zachwyceni możliwościami Internetu. Poznają tematyczne strony internetowe, aplikacje czy programy. W początkowej fazie edukacji muszą włożyć dużo pracy i cierpliwości [Batorski, Zajac 2015]. Należy jednak pamiętać, że korzystanie z Internetu i komputera nie jest złożone jedynie samych zalet. Warsztaty, kursy czy szkolenia komputerowe skierowane do najstarszej grupy naszego społeczeństwa pomogą również zrozumieć zagrożenia wynikające z korzystania z sieci. Celem organizowania takich projektów jest również próba oswojenia z mediami *technosceptyków*. Dzięki zrozumieniu mechanizmów komputerowych przestaną obawiać się technologii i może łagodniej spojrzą na użytkowanie nowych mediów. Najważniejszy jednak jest „złoty środek”. Dla *technoentuzjastów* byłoby to przyjmowanie edukacji medialnej w sposób bardziej refleksyjny, natomiast dla *technosceptyków* z większą dawką zaufania. Zdobyte umiejętności podczas warsztatów komputerowych w Fundacji „5medium” pomogą seniorom w sposób odpowiedzialny i świadomy wejść w „świat wirtualny”, którym tak bardzo zachwyca się młodsze pokolenie.

Bibliografia

- Badanie Gemiusa, 2015, *Internet jest coraz starszy. Kim jest senior w Polskiej Sieci?* <http://gemius.bg/pl/aktualnosci/2013-01-21/01> [dostęp: 17.04.2018].
- Batorski D., Zajac J., 2016, *Między alienacją a adaptacją – Polacy w wieku 50+ wobec Internetu*, Raport Otwarcia Koalicji „Dojrzałość w sieci”, http://dojrzaloscwsieci.pl/tl_fi les/ pliki/Raport.pdf [dostęp: 17.04.2018].
- Czerski W., Wawer R., 2015, *Nowoczesne media w przestrzeniach edukacyjnych*, Lublin.
- Jarmuł A., 2015, *Aktywni „On/Offline” – sylwetki uczestników i uczestniczek programu edukacji medialnej dla osób po 50 roku życia*, <http://5medium.org/projekty/aktywni-onoffline> [dostęp: 17.04.2018].

- Korzan D., 2015, *W poszukiwaniu istoty edukacji permanentnej*, <http://www.ementor.edu.pl/artukul/index/numer/9/id/146> [dostęp: 17.04.2018].
- Łach T., 2012, *Strach przed postępem – kilka uwag o nurtach antytechnicznych*, Lublin.
- Statut Fundacji „5 Medium”, 2015.
- Stawiak-Ososińska M., Szplit A., 2012, *Historyczno-społeczne aspekty starzenia się i starości*, Kielce.
- Techniki filozofia*, hasło, 2008, *Powszechna Encyklopedia Filozofii PWN*, t. 9, 2008, http://www.ptta.pl/pef/pdf/t/techniki_filozofia.pdf [dostęp: 17.04.2018].
- Tomczyk Ł., 2015, *Edukacja osób starszych. Seniorzy w przestrzeni nowych mediów*, Warszawa.
- Walat W., 2015, *Wykluczenie cyfrowe pokolenie 50+. Sprawozdanie z badań*, [w]: W. Czer-ski, R. Wawer, *Nowoczesne media w przestrzeniach edukacyjnych*, Lublin.
- Wiatrowski Z., 2005, *Podstawy pedagogiki pracy*, Bydgoszcz.
- Witek K., 2014, *Idea kształcenia ustawicznego w działaniach organizacji międzynarodowych*, <http://www.e-mentor.edu.pl/artukul/index/numer/23/id/519> [dostęp: 17.07.2014].
- Wolicki, M., 2012, *Edukacja permanentna – potrzeba i formy*, „Forum pedagogiczne”, nr 1.

Technosceptycy czy technoetuzjaści? Warsztaty komputerowe dla seniorów w świetle edukacji permanentnej na przykładzie działań Fundacji „5MEDIUM”

Streszczenie

Internet i nowe media dominują na różnych płaszczyznach naszego życia. Życie w społeczeństwie informacyjnym wymaga nabycia odpowiednich kompetencji, aby móc swobodnie poruszać się wśród technologii. Współcześni seniorzy wychowywali się w świecie analogowym. Świat cyfrowy nie jest dla nich środowiskiem naturalnym. Dlatego konieczna jest edukacja permanentna, rozumiana jako proces systematycznego uczenia się, stałe odnawianie i doskonalenie nabytych umiejętności przez całe życie. Wyraźne są dwa podejście osób starszych do nowych technologii: technosceptyczna i technoentuzjastyczna. Postawy te odzwierciedlone są w podejściu seniorów do nowych mediów. Pierwsze stanowisko sprowadza się do ich gloryfikacji. Drugie, do obawy przed rozwojem techniki, która ma przynosić więcej problemów niż korzyści. Żyjemy w społeczeństwie starzejącym się. Oznacz to, że wzrasta liczba osób powyżej 60. roku życia w populacji ogólnej. Wydaje się konieczne wprowadzać tą grupę w cyfrowy świat. Na te potrzeby odpowiadają organizacje pozarządowe lub instytucje niepubliczne. Należy do nich fundacja „5medium” z Lublina, której głównym celem jest edukacja nieformalna. Jednym z jej zadań jest przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych w sieci. W ofercie fundacji znajdują warsztaty komputerowe dostosowane do możliwości najstarszej grupy naszego społeczeństwa. Seniorzy, którzy uczęszczali na takie zajęcia opowiedzieli o swoich wątpliwościach, oczekiwaniach i powodach dla których zapisali się na taki kurs. Są oni typowym przykładem technoentuzjastów. Mimo, licznych barier jakie napotykają, starają się dorównać młodszemu pokoleniu w użytkowaniu nowych mediów. Są świadomi cyfrowej przepaści międzypokoleniowej i nie chcą jej pogłębiać – dlatego decydują się na uczenie lub doskonalenie kompetencji medialnych.

Słowa kluczowe

technosceptycy, technoentuzjaści, społeczeństwo starzejące się, edukacja permanentna seniorów, społeczeństwo informacyjne, edukacja całościowa, fundacja „5MEDIUM”, nowe media

Technoskeptics or Technoenthusiasts? Computer Workshops for Seniors in Light of Permanent Education on the Example of “5MEDIUM” Foundation

Summary

The Internet and new media dominate at various levels of our lives. Living in an information society requires the acquisition of appropriate competences to be able to move freely among technologies. Contemporary seniors grew up in the analog world. The digital world is not a natural environment for them. Therefore, permanent education is necessary, understood as a systematic learning process, constant renewal and improvement of acquired skills throughout life. Two approaches of older people to new technologies are clear: technoscopic and techno-enthusiastic. These attitudes are reflected in the approach of seniors to new media. The first stand boils down to their glorification. Second, for fear of developing a technique that is supposed to bring more problems than benefits. We live in an aging society. This means that the number of people over 60 in the general population is increasing. It seems necessary to introduce this group into the digital world. Non-governmental organizations or non-public institutions are responsible for these needs. These include the “5MEDIUM” foundation from Lublin, whose main goal is non-formal education. One of its tasks is to counteract the marginalization of older people in the network. The foundation's offer includes computer workshops tailored to the capabilities of the oldest group in our society. The seniors who attended such classes talked about their doubts, expectations and reasons for signing up for such a course. They are a typical example of technoenthusiasts. Despite the numerous barriers they face, they try to match the younger generations in the use of new media. They are aware of the digital gap between generations and do not want to deepen it – that's why they decide to learn or improve their media skills.

Keywords

technoskeptics, technoenthusiasts, aging society, permanent education of elderly, information society, lifelong education, “5MEDIUM” Foundation, new media

